

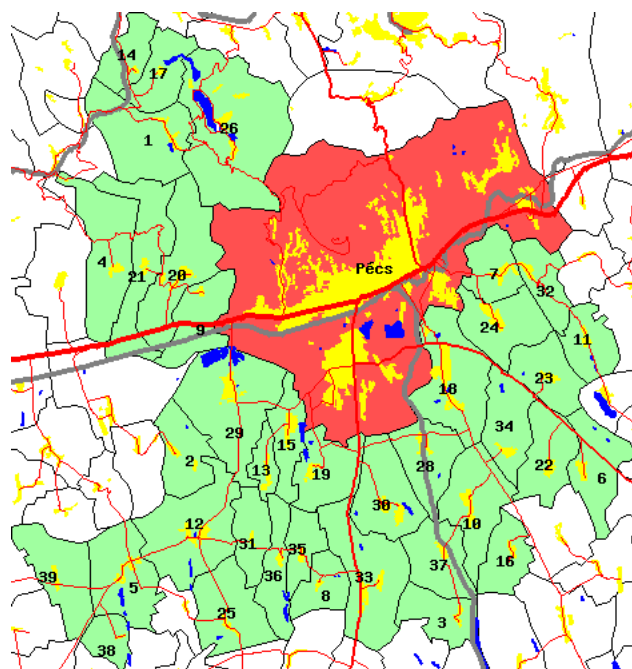
Dél-Dunántúl

Baranya megye

PÉCSI KISTÉRSÉG

KISTÉRSÉGI HELYZETKÉP

A kistérség települései

A kistérség elhelyezkedése

- Jelmagyarázat:**
- főváros
 - megyei jogú város
 - város
 - község
 - belterület
 - vízfelület
 - összekötő út
 - II. sz. főút
 - I. sz. főút
 - gyorsforgalmi út
 - vasút

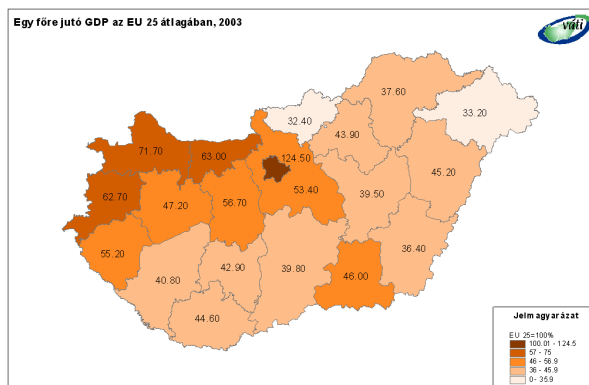
2006. január

#	Településnév	Fő	#	Településnév	Fő	#	Településnév	Fő	#	Településnév	Fő
1	Abaliget	623	11	Ellend	248	21	Kövágótöttös	323	31	Regenye	161
2	Aranyosgadány	370	12	Görcsöny	1 752	22	Lothárd	265	32	Romonya	426
3	Áta	220	13	Gyód	635	23	Magyarsarlós	329	33	Szalánta	1 175
4	Bakonya	394	14	Husztót	66	24	Nagykozár	1 484	34	Szemely	461
5	Baksa	824	15	Keszű	1 188	25	Ócsárd	410	35	Szilvás	185
6	Birján	448	16	Kisherend	189	26	Orfú	775	36	Szöke	146
7	Bogád	926	17	Kovácsszénája	55	27	Pécs	156 567	37	Szőkéd	399
8	Bosta	146	18	Kozármisleny	4 878	28	Pécsudvar	687	38	Tengeri	53
9	Cserkút	488	19	Kökény	572	29	Pellérd	2 095	39	Téseny	348
10	Egerág	992	20	Kövágószőlős	1 361	30	Pogány	1 100			

Főbb területi folyamatok az ezredfordulón

A társadalmi-gazdasági fejlettség területi képe az 1990-es évek közepéről az ezredfordulóra alig módosult, de 2000 után egyes, a területi különbségekre ható folyamatok felerősödtek. A leggyorsabban fejlődő térség a főváros, valamint az azt övező agglomeráció, az ország központi térségének súlya tehát tovább nőtt. A gazdasági növekedés fontos színterei továbbá a Dunántúl északi és nyugati sávja, valamint a regionális gazdasági és tudásközpontként funkcionáló megyeszékhelyek (elsősorban Pécs, Szeged, Debrecen és Miskolc). A legfejletlenebb kistérségek nagyobb hányadának fejlődési üteme messze átlag alatti, a leszakadó térségek az északkeleti országgrészen és a Dél-Dunántúlon koncentrálnak.

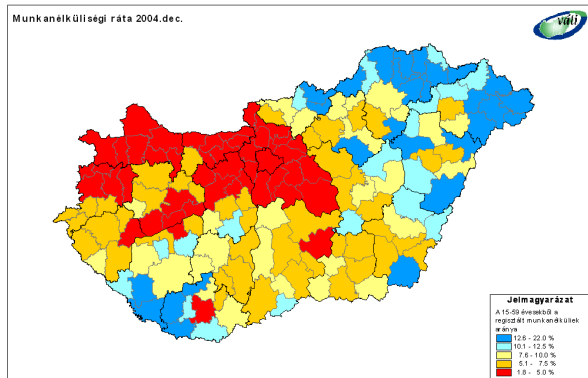
Az egy főre jutó GDP területi különbségeinek tekintetében 2002-höz képest 2003-ban kisebb mértékű kiegyenlítődés figyelhető meg, azonban ez nem befolyásolja a korábban is meglévő jelentős területi különbségeket. Akár csak a 1998-2002-es időszakban, 2003-ban is Komárom-Esztergom, illetve Zala megye mutatta a legnagyobb felzárkózást, ahol a működő tőke befektetések is segítettek a nagyobb gazdasági teljesítményt. Budapest kiugró növekedése 2003-ban valamelyest megtorpant. Az ipari termelés továbbra is rendkívül koncentrált, a termelés közel kétharmadát a Közép-Magyarország, a Közép- és Nyugat-Dunántúl régiókban állítják elő, ide összpontosulnak a külföldi tőkebefektetések is.

A csökkenő nemzetgazdasági súlyú mezőgazdaság továbbra is jelentős szerepet játszik a kedvező agráradoottságú déli országgrész, és számottevő ipar híján a periferikus helyzetű, elmaradott, döntően aprófalvas kistérségek életében. A kedvező folyamatok ellenére a magyar turizmust továbbra is a nagy vendégforgalomhoz képest szerény gazdasági hozam jellemzi. A stagnáló külföldi vendégforgalom egyre nagyobb hányada irányul Budapestre (2004-ben 49%), míg a dinamikusabban bővülő belföldi turizmus növekvő arányban vidéki területeket részesít előnyben.

A kedvezőtlen demográfiai folyamatok, a folytatódó népességfogyás eredményeként 2004 elejére a magyarországi lakosok száma 10 millió 116 ezerre csökkent. A természetes fogyást a főváros Pest megyén is túlnyúló agglomerációjában képes ellensúlyozni a bevándorlás annyira, hogy összességében nő a népességszám. Az elvándorlás leginkább Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Békés megyék kistérségeit sújtja.

A hazai munkaerőpiac változatlan jellemzője az egyszerre alacsony munkanélküliségi ráta, illetve alacsony szintű foglalkoztatottság, és hogy a területi különbségek a régiók, megyék, kistérségek és településkategóriák szintjén egyaránt nőttek. A munkanélküliek aránya a Dél-Dunántúl illetve Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék határmenti kistérségeiben két-háromszorosa az országos átlagnak.

2004 végén a regisztrált munkanélküliek száma 48 ezerrel haladta meg a 2003. év végi értéket, arányuk a 15-59 éves korú lakossághoz képest 5,1-ről 5,9 százalékra nőtt. A növekedés a Dél-Dunántúlon volt a legnagyobb, ahol már 1998-2003 között is a legkedvezőtlenebbül alakult a munkanélküliség. A területi különbségek növekedését mutatja, hogy 2004-ben csakúgy, mint 1998 óta eltelt időszakban, Pest és Komárom-Esztergom megyék kistérségeiben csökkent leginkább a munkanélküliség. 2002-höz képest 2004-re kis mértékben csökkent a jövedelemadó fizetők aránya (100 lakosból 42), az egy lakosra jutó jövedelmek 9 százalékkal nőttek. Átlagon felüli növekedés jellemezte az egyébként is kedvező helyzetű térségek közül Komárom-Esztergom és Pest megyéket.

Ugyanakkor a korábbi évek kis mértékű területi kiegyenlítődése is folytatódott, mivel az alacsony jövedelmű, keleti határmenti megyékben átlagon felüli volt a növekedés. Az alacsony jövedelemszintű kistérségek másik csoportja (Dél-Dunántúl és Észak-Alföld) ugyanakkor a legkisebb mértékű felzárkózást mutatta.

Az ország környezeti állapota az elmúlt években érezhetően javult, egyrészt az államilag is támogatott környezetvédelmi intézkedéseknek és az infrastrukturális fejlesztéseknek köszönhetően, másrészt a szigorodó környezeti követelményrendszer hatásainak következtében, harmadrészt a tisztább termelési technológiák és rendszerek elterjedésének következményeként. A környezeti állapotot tekintve a leginkább terheltek a nagyvárosi központokkal és jelentős agglomerációval rendelkező térségek, ahol a közlekedési légszennyezés jelentős és a területhasználata intenzív. Még mindig problémásak a jelentős szennyezés-felhalmozó volt nehézipari, kitermelő-ipari és energetikai körzetek, (közép-dunántúli ipari tengely, a Dunántúl Duna menti területei, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén iparvidékei). A jó környezetállapotú térségek összefüggően elsősorban Magyarország észak-keleti felében, és egyes határmenti területeken találhatóak. E területek iparszerkezetében a kevésbé szennyező szakágazatoknak van túlsúlya, a közúti közlekedés negatív hatásai csekélyebbek, az intenzív mezőgazdasági termelés sem jellemző, országos és helyi jelentőségű védett természeti területekben nagyrészt igen gazdagok.

A kommunális infrastruktúra területén a kilencvenes évek végére a települések vezetékes ivóvízzel történő ellátása teljes körűvé vált és megkezdődött a szennyvízcsatorna-hálózatok kiépítése. 2004-re csupán egy kistérsége maradt az országnak (Bodrogközi), ahol továbbra sincs csatorna egyik településen sem. Mivel az alföldi kistérségek gázellátása a 1990-es évek elején, közepén megoldottá vált, 1998 és 2004 között a háztartási bekötések esetében a legnagyobb arányú fejlesztések a dunántúli kistérségekben (főként Győr-Moson-Sopron, illetve Zala megyékben) történtek. Mára csak a Dél-Dunántúlon és Észak-Borsodban maradtak bekötetlen települések. A települési szilárd hulladékgyűjtésbe bevont lakások száma 2004-re meghaladta a 91%-ot, azaz 1998-hoz képest több mint 10%-kal emelkedett az ellátott lakások aránya, köszönhetően a korszerű hulladékgazdálkodási rendszerek elterjedésének és a települési és regionális hulladékgazdálkodás tervekkel is alátámasztott fejlesztésének.

Az ország térszerkezetét alakító közlekedési hálózat főváros központú, sugaras jellege továbbra is megmaradt. Az elmúlt évek hálózatfejlesztései ezt nem voltak képesek oldani, ugyanakkor jelentősen felgyorsult (illetve részben már meg is valósult) a regionális központok bekapcsolása a gyorsforgalmi hálózatba (Miskolc, Debrecen, Nyíregyháza, Szeged).

Impresszum:

Kiadja a Magyar Regionális Fejlesztési és Urbanisztikai Közhasznú Társaság (VÁTI)

Címünk: 1016. Budapest Gellérthegy utca 30-32.

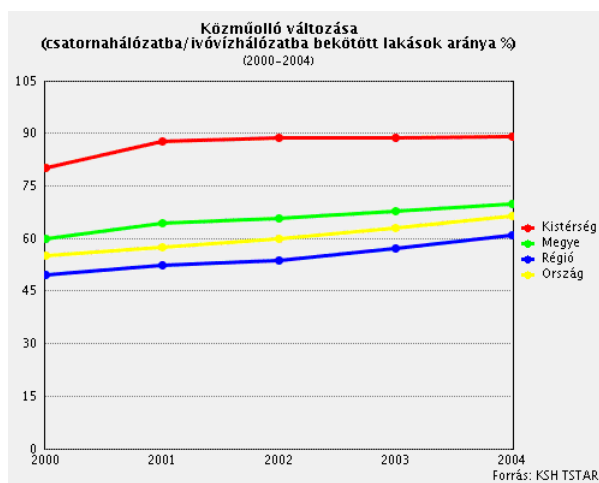
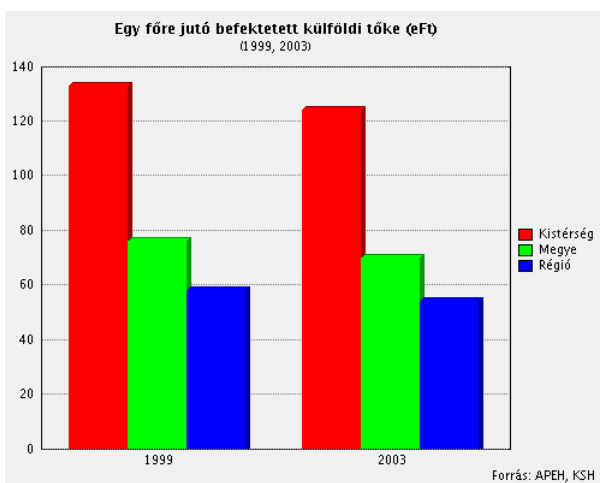
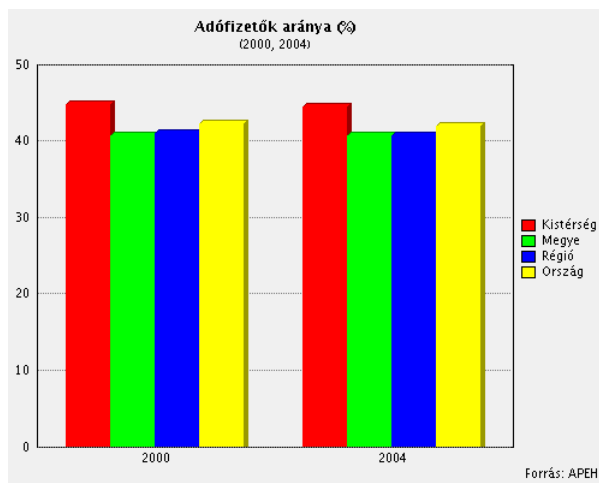
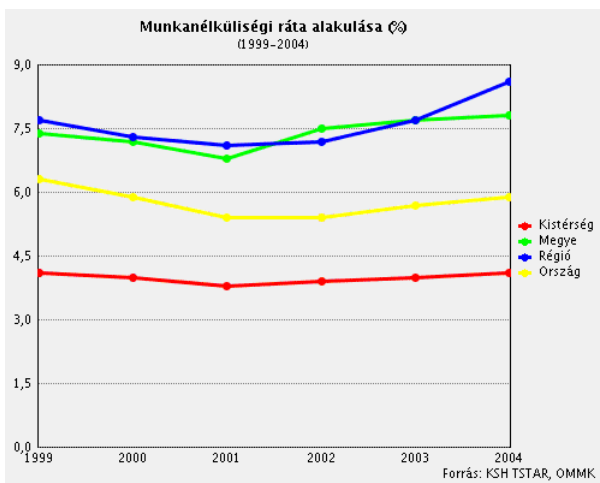
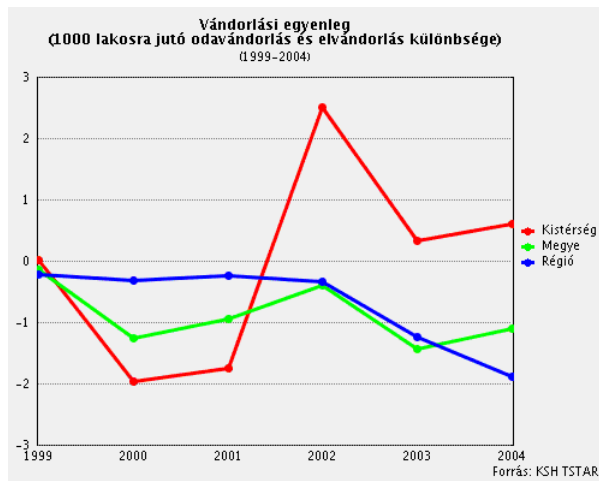
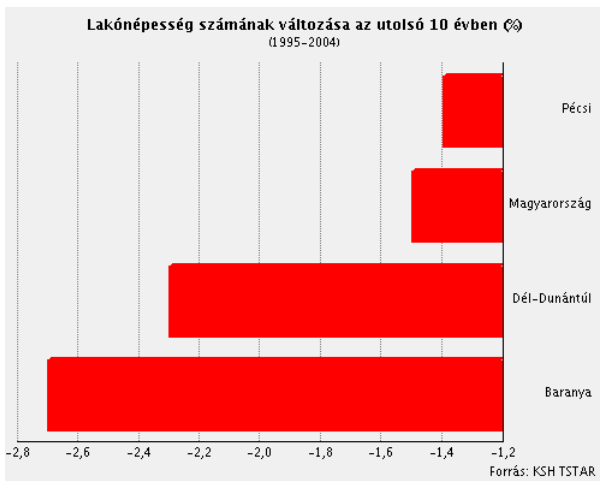
Felelős kiadó: Csanádi Ágnes

Készült a Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) felhasználásával

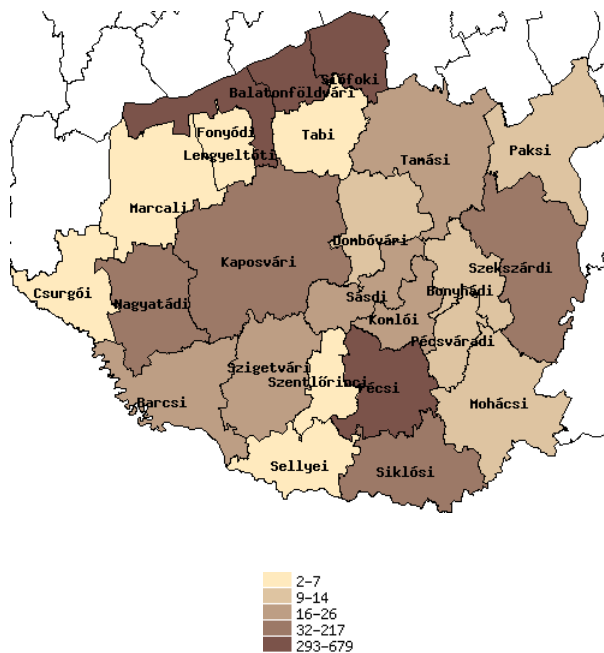
A kiadványban szereplő adatok forrása: KSH, APEH, OMMIK, HFH, MÁK, VÁTI.

Az kiadványban szereplő adatokat 2006. januárban zártuk le.

A kistérség bemutatása statisztikai adatokkal

Vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken (ezer db) 2004

Forrás: KSH TSTAR

Kistérségi alapadatok

Terület (km2)		571
Lakónépesség (fő, 2004. dec. 31.)		183764
Területfejlesztési szempontból kedvezményezett térség (64/2004. Korm. rendelet szerint)		Nem
Típus szerint	Társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott térség	Nem
	Ipari szerkezetátalakítási térség	Nem
	Vidékfejlesztési térség	Nem
Mérték szerint	Hátrányos helyzetű	Nem
	Leghátrányosabb helyzetű	Nem
Települések száma		39
Jogállás szerint	Város	1
	Község	38
Területfejlesztési szempontból kedvezményezett települések száma (7/2003. Korm. rendelet szerint)		11
Típus szerint	Társadalmi-gazdasági szempontból elmaradott település	7
	Országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott település	9
	Leghátrányosabb kistérséghez nem tartozó leghátrányosabb helyzetű település	5

Hazai és uniós támogatások adatai (2002-2005 között megkötött szerződések)

Hazai támogatások 2002-2005 évben

Cél kategória	Projektek száma	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Gazdaságfejlesztés	1 428	814 258	1 692 359
Műszaki infrastruktúra	218	479 184	909 527
Humán infrastruktúra	91	478 712	783 328
Emberi erőforrások fejlesztése	53	459 630	687 701
Környezetvédelem, környezetvédelmi infrastruktúra	28	193 882	1 386 947
Egyéb, nem besorolható	16	76 919	94 548
Települési életminőség	20	39 635	62 372
Tervezés	11	22 281	33 185
Kulturális örökség védelme	5	11 300	16 890
Összesen	1 870	2 575 801	5 666 857

PHARE területfejlesztési célú támogatások 2002-2005 évben

Típus	Projektek száma	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Külső határok	10	481 047	607 742
Összesen	10	481 047	607 742

Uniós támogatások 2004-2005 évben

Operatív program	Projektek száma	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Humán Erőforrás Fejlesztés OP	21	6 560 389	4 740 133
Környezetvédelmi és Infrastruktúra OP	2	2 754 380	3 001 145
Gazdasági Versenyképesség OP	115	2 536 970	4 088 275
Regionális Fejlesztés OP	10	2 088 403	2 665 145
Agrár és Vidékfejlesztés OP	17	818 316	1 981 547
Összesen	165	14 758 458	16 476 245

PHARE projektek 2002-2005 évben

Pályázó neve	Projekt célja (év)	Megvalósítás helye	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Miroslav Krleza Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	A "Miroslav Krleza" Horvát-Magyar Oktatási Központ Komplex Fejlesztése (2004)	Pécs	406 753	521 087
Dél-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság	Drávai monitoring tervezése Bélavár térségében (2005)	Pécs	12 605	14 008
Dél-Dunántúli Terület- és Gazdaságfejlesztő Szolgáltató Kht.	A Pécsi Vásár és az Eszéki Vásár közös marketing és PR tevékenységének kialakítása (2005)	Pécs	10 359	13 979
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	CROST - Projektfejlesztő műhelymunka-sorozat Horvátország és a Dél-Dunántúl határ-menti megyéinek helyi szereplői számára (2005)	Pécs	11 917	13 870
Baranya Megyei Önkormányzat	Gazdaságfejlesztési együttműködési lehetőségek feltárása Baranya megyében és az Észak-Baranyai Zsupánságban (2005)	Pécs	10 761	11 985
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Adj esélyt a "legjobb gyakorlatnak"! (2005)	Pécs	9 644	11 046
"Miroslav Krleza" Horvát Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Diákotthon	Határmenti középfokú tanintézetek partnervárosi kapcsolatokra épülő együttműködési hálózatának kialakítása az oktatás, kultúra és sport terén (2004)	Pécs	6 248	7 150
Baranya Megyei Önkormányzat	Védelmi, igazgatási, katasztrófavédelmi határmenti együttműködés (2004)	Pécs	6 100	7 000
Pécs-Baranyai Kereskedelmi és Iparkamara	Fogyasztói jogok hatékony érvényesítése - Békéltetés (2005)	Pécs	3 707	4 241
Interregionális Megújuló Energia Klaszter Egyesület	Megújuló energiakészletek számbavétele a magyarországi Baranya megye és a horvátországi Eszék-Baranya területén (2004)	Pécs	2 953	3 375
Összesen			481 047	607 741

ROP projektek 2004-2005 évben

Pályázó neve	Projekt célja (év)	Megvalósítás helye	Támogatás (eFt)	Költség (eFt)
Pécs/Sopianae Örökség Közhasznú Társaság	Pécs világöröksége, turisztikai vonzerő fejlesztése (2004)	Pécs	1 500 000	1 543 500
Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata	Déli autóbusz pályaudvar építése (2005)	Pécs	192 208	727 824
Savorrengi Sansa Esély A Roma Gyerekeknek Egyesület	péRoma Évtized Facilitátorok képzése és foglalkoztatása (2005)	Pécs	122 760	118 400
Dél-Dunántúli Regionális Fejlesztési Ügynökség Kht.	Közreműködő szervezeti feladatok ellátása (2005)	Pécs	66 000	66 000
PTE Rektori Hivatal Központi Hallgatói Szolgáltató Iroda	KÖSZI (Karrier-önmegvalósítás-szakmai kompetencia-innovativitás) Pályakezdő Regionális Oktatási és Fejlesztési Program (PROF) (2005)	Pécs	56 805	57 945
Pécsi Tudományegyetem (Közgazdaságtudományi Kar, Regionális Politika és Gazdaságtan Doktori Iskola)	Regionális Oktató, Fejlesztő és Tanácsadó Központ létrehozása a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Karán (2005)	Pécs	56 682	56 682
Környezetünkért Közalapítvány	Komplex Dél-Dunántúli Regionális Versenyképességi Kutatás (2005)	Pécs	52 700	52 700
Pécsi Tudományegyetem Természettudományi Kar Földrajzi Intézet	A kutatás a leghatékonyabb tanulás - Hallgatói kutatások a Dél-Dunántúli régió belső problematikájáról és külső kapcsolatrendszeréről (2005)	Pécs	38 759	39 605
Regionális Fejlesztés Operatív Program Irányító Hatósága	Első ROP szerződés kötési ceremónia Pécs 2004. november 9. (2004)	Pécs	2 392	2 392
Regionális Fejlesztés Operatív Program Irányító Hatósága	Személygépjármű bérlete (2005)	Pécs	97	97
Összesen			2 088 403	2 665 145